

Rejestr wyborców

Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil
Environment, Community and Local Government

1.	Wstęp.....	3
2.	Warunki rejestracji.....	3
3.	Przygotowanie rejestru	4
4.	Lista wyborców pocztowych	5
5.	Lista wyborców specjalnych	6
6.	Dodatek do Rejestru wyborców	7
7.	Dodatek do list wyborców pocztowych i wyborców specjalnych.....	8
8.	Zmiana adresu	8
9.	Wgląd do rejestru wyborców.....	8
10.	Prawo dotyczące rejestracji.....	9
11.	Inne broszury.....	9

REJESTR WYBORCÓW

1. Wstęp

Aby móc oddać głos w wyborach lub referendum, nazwisko osoby głosującej musi zostać wprowadzone do rejestru wyborców dla okręgu, w którym wyborca mieszka. Organy dokonujące rejestracji (rady powiatowe i miejskie) mają prawny obowiązek co roku przygotowywać i publikować rejestr wyborców. Rejestr wchodzi w życie w dniu 15 lutego i obowiązuje podczas każdego wyborów i referendów odbywających się na przestrzeni kolejnych 12 miesięcy.

Od 2004 roku, organy rejestrujące mają obowiązek publikować dwie wersje rejestru – pełen rejestr oraz rejestr edytowany. Pełen rejestr zawiera zestawienie wszystkich osób uprawnionych do głosowania i może służyć do celów wyborczych lub innych przewidzianych ustawowo. Rejestr edytowany zawiera nazwiska oraz adresy osób, których dane osobowe mogą zostać wykorzystane do celów innych niż wyborcze lub przewidziane ustawowo, np. do marketingu bezpośredniego lub celów komercyjnych, przez inną organizację (patrz par. 3)

2. Warunki rejestracji

Warunki są następujące:

Wiek: osoba wpisana do rejestru musi być pełnoletnia w dniu wejścia w życie rejestru (15 lutego). Każdy pełnoletni mieszkaniec okręgu ma prawo figurować w rejestrze.

Obywatelstwo: mimo że każda osoba dorosła ma prawo figurować w rejestrze, organ rejestrujący musi znać obywatelstwo osoby ubiegającej się o rejestrację, ponieważ to obywatelstwo decyduje o tym, w których wyborach dana osoba może oddać głos. Data kwalifikacyjna dotycząca obywatelstwa to 1 września przed dniem wejścia w życie rejestru. Prawo do głosowania dla obywateli poszczególnych państw jest następujące:

- **Obywatele irlandzcy** mogą głosować we wszystkich wyborach i referendach;
- **Obywatele brytyjscy** mogą głosować w wyborach do niższej izby parlamentu, europejskich i lokalnych;
- **Obywatele Unii Europejskiej** mogą głosować w wyborach europejskich i lokalnych;

- **Obywatele państw niebędących członkiem Unii Europejskiej** mogą głosować tylko w wyborach lokalnych.

Miejsce zamieszkania: osoba wpisana do rejestru musi mieszkać pod danym adresem w dniu 1 września przed dniem wejścia w życie rejestru. **Każdy obywatel może być zarejestrowany tylko pod jednym adresem.** Osoby mające więcej niż jeden adres zamieszkania (np. osoby mieszkające poza domem, studiujące w innym mieście), powinny podać adres, pod którym chciałaby figurować w rejestrze.

Osoby, które tymczasowo zmienią adres zamieszkania, z zamiarem powrotu w przeciągu osiemnastu miesięcy, muszą nadal być zarejestrowane w tym miejscu; zastępuje to warunek, że każdy może być zarejestrowany tylko pod jednym adresem. Osoba tymczasowo nieobecna w danym miejscu zamieszkania, przebywająca np. na wakacjach, w szpitalu lub na placówce, powinna być zarejestrowana pod zwykłym adresem. Goście lub osoby mieszkające tymczasowo pod danym adresem nie mogą być zarejestrowane.

3. Przygotowanie rejestru

Organy rejestrujące przeprowadzają ankietę w domach lub wysyłają zapytania, aby przygotować wstępną wersję rejestru, który wejdzie w życie 15 lutego następnego roku. W wielu przypadkach, będzie się to wiązało z zostawieniem w poszczególnych domach formularza rejestracyjnego (RFA). Organ rejestrujący może poprosić o przedstawienie dokumentu w celu potwierdzenia uprawnienia do głosowania, np. aktu urodzenia lub zaświadczenia o naturalizacji w przypadku obywatelstwa.

Wstępna wersja rejestru zostanie opublikowana w dniu 1 listopada, a jako część kampanii informowania ludności, udostępniana jest w urzędach pocztowych, bibliotekach publicznych, posterunkach Garda, sądach i lokalnych urzędach do dnia 25 listopada; wszyscy zachęceni są do zapoznania się z tą wersją, aby sprawdzić, czy zostali zarejestrowani poprawnie.

Wszelkie błędy lub pominięcia należy natychmiast zgłaszać organom dokonującym rejestracji.

Wnioski o dodanie lub usunięcie nazwisk są rozpatrywane przez urzędnika powiatowego, który jest uprawnionym urzędnikiem sądowym. Orzeczenie sądu wydawane jest publicznie i każdy może się zgłosić, aby przedstawić dowody. Osoby

zainteresowane zostaną powiadomione o orzeczeniu urzędnika sądowego. Od tej decyzji można się odwołać w sądzie okręgowym. Orzeczenia wydawane są co roku pomiędzy 25 listopada a 23 grudnia.

Włączenie nazwiska do wstępnej wersji rejestru nie oznacza, że dana osoba jest uprawniona do głosowania w wyborach lub referendach, które mogą się odbyć przed wejściem rejestru w życie kolejnego 15 lutego. Wynika to z tego, że obecnie osoba nie jest ujęta w rejestrze do głosowania. Wszystkie osoby uprawnione do głosowania, które znajdują się w takiej sytuacji, muszą ubiegać się o włączenie do **dodatku** do bieżącego rejestru – zobacz paragraf 6 poniżej – jeśli chcą głosować w wyborach lub referendum.

Rejestr edytowany: Zgodnie z objaśnieniem w paragrafie 1, rejestr edytowany zawiera nazwiska oraz adresy osób, których dane osobowe mogą zostać wykorzystane do celów innych niż wyborcze lub przewidziane ustawowo, np. do marketingu bezpośredniego lub celów komercyjnych, przez inną organizację.

Jeśli nie życzą sobie Państwo, aby Państwa dane osobowe zostały dodane do rejestru edytowanego, należy zaznaczyć pole „opt out” na formularzu RFA. Przy wypełnianiu formularza za innych domowników, należy zapytać ich o zdanie na temat umieszczenia ich nazwiska w rejestrze edytowanym.

Ostateczna wersja rejestru publikowana jest 1 lutego i zaczyna obowiązywać w dniu 15 lutego.

4. Lista wyborców pocztowych

Organy rejestrujące przygotowują listę wyborców pocztowych w ramach rejestru wyborców. Wnioski o dodanie nazwiska do tej listy muszą wpłynąć najpóźniej do 25 listopada.

Wyróżnia się następujące kategorie osób rejestrowanych jako wyborcy pocztowi:

- pełnoetatowi członkowie sił zbrojnych - osoby mieszkające w koszarach mogą być zarejestrowane pod adresem koszar lub adresem domowym;
- irlandzcy dyplomaci oddelegowani za granicę i ich małżonkowie/partnerzy – są oni zarejestrowani w miejscu ich zamieszkania w Irlandii.

Osoby z poniższych kategorii mogą starać się o rejestrację jako wyborcy pocztowi.

- członkowie Garda Síochána (policji);
- osoby mieszkające w domu, niezdolne do udania się do punktu wyborczego z powodu choroby lub osoby niepełnosprawne;
- osoby, których zajęcie prawdopodobnie uniemożliwia im głosowanie w lokalnym punkcie wyborczym w dniu wyborów, w tym studenci studiów stacjonarnych zarejestrowani we własnych domach, którzy mieszkają gdzie indziej, gdy uczęszczają do placówki edukacyjnej;
- wyborcy, którzy nie mogą głosować w swoich punktach wyborczych z powodu osadzenia w zakładach karnych na podstawie wyroku sądu;
- niektóre osoby zatrudnione w punktach wyborczych znajdujących się poza okręgiem wyborczym, w którym mieszkają.

Wyborca zarejestrowany jako wyborca pocztowy może głosować jedynie za pośrednictwem poczty, nie może oddać głosu w punkcie wyborczym.

5. Lista wyborców specjalnych

W ramach rejestru wyborców, organy rejestrujące również przygotowują listę wyborców specjalnych, obejmującą osoby chore lub niepełnosprawne przebywające w szpitalach, domach opieki lub podobnych instytucjach, chcące oddać głos w tych placówkach. Aby otrzymać takie uprawnienia, musi istnieć prawdopodobieństwo, że choroba lub niepełnosprawność będzie trwała na czas obowiązywania rejestru i uniemożliwi takiej osobie udanie się do punktu wyborczego.

Wnioski o zgłoszenie na listę wyborców specjalnych muszą zostać sporządzone do 25 listopada oraz - w przypadku pierwszego wniosku - muszą być złożone wraz z zaświadczeniem lekarskim.

Wyborcy figurujący na liście wyborców specjalnych oddają głos w szpitalu, domu opieki itp., w którym przebywają, na karcie do głosowania dostarczonej przez wyznaczonego urzędnika komisji w towarzystwie policjanta Garda.

Dostępna jest osobna broszura z tej serii zawierająca informacje na temat wyborców niepełnosprawnych.

6. Dodatek do Rejestru wyborców

Jak wskazano w paragrafie 3 powyżej, jeżeli osoba nie jest wpisana do bieżącego rejestru wyborców, ale uważa, że kwalifikuje się do rejestracji, może złożyć wniosek o wpis do dodatku do rejestru, który zostanie opublikowany przed dniem wyborów w przypadku wszystkich wyborów i referendów. Aby zostać uwzględnionym w dodatku, wyborcy muszą:

- osiągnąć pełnoletność przed dniem wyborów;
- zamieszkiwać pod adresem, pod którym chcą figurować w rejestrze; oraz
- **nie** figurować już w rejestrze jako wyborcy pod żadnym innym adresem.

Tak jak w przypadku rejestru wyborców, obywatelstwo określa uprawnienia do głosowania w wyborach i referendach, co dotyczy osób, które zostały uwzględnione w dodatku do rejestru wyborców.

Wniosek o włączenie do dodatku do rejestru musi być podpisany przez wnioskodawcę w obecności członka Garda Síochána z lokalnego posterunku policji, który przed podpisaniem i ostemplowaniem formularza musi najpierw sprawdzić tożsamość osoby. Przedstawiciel Garda może wymagać dokumentu ze zdjęciem lub innej identyfikacji. Jeśli wnioskodawca pisemnie zgłosi, że nie jest w stanie złożyć wniosku w ten sposób, formularz może być podpisany przez wnioskodawcę w obecności urzędnika organu rejestracji, który sprawdził tożsamość wnioskodawcy. Podobnie może być wymagany dokument ze zdjęciem lub inną identyfikacją. Jeśli żadna z tych opcji nie jest możliwa z powodu choroby lub niepełnosprawności fizycznej, do formularza wniosku należy dołączyć zaświadczenie lekarskie.

Wniosek o wpis do dodatku musi być dostarczony organowi rejestracyjnemu na co najmniej 15 dni przed dniem wyborów (nie licząc niedziel, Wielkiego Piątku i świąt publicznych), aby wnioskodawca został uwzględniony jako wyborca w wyborach lub referendum. Chociaż większość wniosków dotyczących uwzględnienia nazwiska w dodatku zazwyczaj składana jest podczas przygotowań do wyborów lub referendum, wniosek można złożyć w dowolnym momencie po uzyskaniu odpowiednich uprawnień,

aby zostać uwzględnionym w dodatku. Osoby wprowadzone do dodatku są uprawnione do głosowania w wyborach/referendum w okresie ważności rejestru.

7. Dodatek do list wyborców pocztowych i wyborców specjalnych

Wyborcy uprawnieni do figurowania na liście wyborców pocztowych lub specjalnych, jednak nie uwzględnieni na tych listach, mogą złożyć wniosek o dodanie ich nazwiska do list publikowanych przed każdymi wyborami i przed każdym referendum.

Ostateczny termin składania wniosków o wpis do dodatku przez urzędy rejestracyjne mija dwa dni po dacie rozwiązania niższej izby parlamentu w przypadku wyborów parlamentarnych i dwa dni po ogłoszeniu daty wyborów w przypadku wyborów uzupełniających. W przypadku wyborów prezydenckich, europejskich, lokalnych lub referendum wniosek musi trafić do organu rejestracyjnego na co najmniej 22 dni przed dniem wyborów (nie licząc niedziel, Wielkiego Piątku i świąt publicznych) w celu uwzględnienia go w przypadku wyborów lub referendum. Ponieważ jednak w przypadku zwykłego dodatku do rejestru, wnioski dotyczące uwzględnienia nazwiska na dodatku do listy wyborców pocztowych i specjalnych zazwyczaj składane są podczas przygotowań do wyborów lub referendum, wniosek można złożyć w dowolnym momencie po uzyskaniu odpowiednich uprawnień, aby zostać uwzględnionym w dodatku.

8. Zmiana adresu

Od 2002 r., osoby figuruje w rejestrze wyborców, które przeprowadzą się z jednego okręgu wyborczego do innego, lub pozostaną w obrębie tego samego okręgu wyborczego (jednak zmieni się lokalny punkt wyborczy) mogą złożyć wniosek o uwzględnienie ich nazwiska w dodatku do rejestru pod nowym adresem, pod warunkiem, że osoby te upoważniły organ dokonujący rejestracji do usunięcia ich nazwiska z rejestru w odniesieniu do poprzedniego adresu.

Aby zostać uwzględnionym w dodatku po zmianie adresu, wyborcy muszą:

- już figurować w rejestrze pod poprzednim adresem zamieszkania oraz;
- zamieszkiwać pod adresem, pod którym chcą od tej pory figurować w rejestrze;

9. Wgląd do rejestru wyborców

Każdy ma prawo wglądu do rejestru, wstępnej wersji rejestru lub rejestru edytowanego, w godzinach pracy, w urzędach powiatowych lub lokalnych oraz w bibliotekach publicznych, urzędach pocztowych oraz posterunkach Garda. Kopia rejestru, lub

wyciągi można nabyć w urzędzie organów dokonujących rejestracji za sześćdziesiąt trzy centy za pierwsze sto nazwisk, plus trzynaście centów za każde kolejne sto nazwisk. Kopie rejestru są bezpłatne dla wybranych przedstawicieli publicznych oraz kandydatów w wyborach.

Ponieważ istnieje wymóg z 1 listopada 2004 r. dotyczący publikacji zarówno pełnego, jak i edytowanego rejestru, przestępstwem jest używanie szczegółowych danych znajdujących się w pełnym rejestrze do innych celów niż wybory lub cele statutowe.

10. Prawo dotyczące rejestracji

Informacje zawarte w niniejszej broszurze nie stanowią ostatecznego przepisu prawnego dotyczącego rejestracji wyborców. Prawo jest ustanowione w: Części II i załączniku do Ustawy o wyborach z 1992 r.; Ustawy o wyborach (ze zmianami) z 1996 r.; Części VII oraz punkcie 76 Ustawy o wyborach z 1997 r.; Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2001 r., Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2002 r., Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2004 r.; Ustawy o wyborach (ze zmianami) z 2005 r.; Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2006 r. oraz Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2007 r.; Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2009 r. oraz Ustawie o wyborach (ze zmianami) z 2012 r.

Niniejsze ustawy są dostępne w Biurze Publikacji Rządowych, 52 St. Stephen's Green, Dublin 2. Można je również pobrać ze strony internetowej Oireachtas, pod adresem www.oireachtas.ie

11. Inne broszury

Inne broszury z tej serii, dostępne na stronie Ministerstwa (www.environ.ie) to:

Jak jest wybierany prezydent

Referendum w Irlandii

Jak jest wybierana Niższa Izba Parlamentu

Jak jest wybierany Seanad (Senat/Wyższa Izba Parlamentu)

Parlament Europejski: Jak są wybierani irlandzcy członkowie Parlamentu Europejskiego

Jak są wybierani członkowie władz lokalnych

Informacje dla niepełnosprawnych wyborców

Departament środowiska, społeczność i samorząd lokalny
Wrzesień 2013